

het kerkelijk
vakorgani-
en of, wie
orstand niet
een nieuwe
d, om weer
d.

Da W. Scheele sprak over:

De zin van onzen Hoogeschooldag

Broeders en Zusters,

Omdat de Heere in Zijn Woord zegt, dat Hij ieder werk in het gericht zal brengen, met al wat verborgen is, hetzij goed, hetzij kwaad — daarom weten we, dat we allen ook van dezen Schooldag, die in de boeken opgeschreven staat, die voor Zijn aangezicht zijn, eens rekenschap en verantwoording zullen hebben te doen.

N.l. of deze dag goed dan wel kwaad was.

Niet maar in de oogen van menschen, maar in des Heeren oog.

Natuurlijk, als aan u gevraagd wordt, of deze dag zin heeft, dan is uw antwoord: ja, zeker. Deze dag is immers van den Heere ons gegeven. Met groote blijdschap hebben wij ons opgemaakt om vandaag in het bijzonder weer te staan rondom de School, die de Heere gegeven heeft aan Zijn kerken in deze landen. Deze dag is van Hem, en daarom heeft deze dag zoo'n rijke, heerlijke betekenis.

Gewis, vandaag hebt gij gezongen het: geloofd zij God met diepst ontzag, Hij overlaadt ons dag aan dag, met Zijne gunstbewijzen — die God is onze zaligheid — Hij kan volkomen uitkomst geven!

Als gij het zeggen moet wat deze dag is — dan is het kort — heel krachtig — welgemeend: deze dag is goed.

Maar, al wil ik aan het enthousiasme, aan de blijdschap van vandaag in geen enkel opzicht afbreuk doen, al wil ik den domper niet zetten op dezen mooien dag, toch ligt de zin van dezen dag niet in uw blijdschap, uw lied, zelfs niet in uw belijdenis. Men hoort wel der vromen tent weergalmen van liederen die uit Sions zalen oprijzen — maar psalmen kunnen ook gezongen worden, en ze worden ook wel gezongen uit tenten van „goddeloozen“, van hen, die toch niet in den weg des Heeren zijn.

Daarom ligt de zin van dezen dag niet in dit groot getal van menschen, die hun liefde toonen willen en van hun afhankelijkheid voor de School blijken willen geven.

Daar mag groote verwondering zijn als gij op dit alles ziet, toch hoor ik ook andere stemmen — neen ze rijzen niet op uit dezen kring, andere stemmen, die ons toeroepen: Gij moogt vandaag wel psalmen zingen en gij moogt wel denken, dat gij recht hebt om dat te doen — maar ge kent toch de geschiedenis van dien man waarvan uw Bijbel u vertelt; de man die met zijn bouwwerk voor den Heere kwam, met groote blijdschap in zijn hart — de man, die op dat huis met eigen hand had kunnen schrijven: huis voor den dienst des Heeren — en die het van zijn lippen laat komen: wat heeft de Heere mij gezegend, dat ik van hem gekregen heb de noodige kraachten, de noodige menschen om het werk in dit huis voor 's Heeren dienst gelukkig te laten voortgaan. Gij kent toch de geschiedenis van Micha uit het Richterenboek — de man die zong: door U, o Heer, door U alleen; en die maar vervolgde: de Heer, de God der legerscharen is met mij en Hij behoedt mij in gevaar — allemaal psalmen die vandaag op dezen Schooldag gezongen worden.....

Maar deze Micha mocht wel meenen, dat de Heere met hem is; hij zegt het toch: nu weet ik, dat de Heere met hem is. Maar zie, Micha heeft zijn huis toch niet gebouwd naar den stijl van het Woord van God. Micha heeft met onreine handen, dat is met verkrachting van de wet en van de rechten van den Heere dezen bouw volbracht. Bij hem vonden 's Heeren rechten geen erkenning — en van de lippen kwamen eerst „beloften van trouw“, maar trouwe-loos is woordbreuk gepleegd.

Dat alles was niet uit het geloof — en niet naar Gods wet — en dus ook niet tot Gods eer!

En gij vandaag: Ge moogt dan deze School niet gebouwd hebben van gestolen goud — gij hebt wel trouwbreuk gepleegd, en ge hebt eigenwillig — tegen des Heeren Woord in op uw huis met gulden letters geschreven dat uw gebouw is voor den dienst van God, maar ge weet het toch nog dat wij „in den Naam des Heeren“, in opdracht van Hem tegen u gezegd hebben, dat de Heere het verboden heeft aan u om den kathedraal te beklimmen en onderwijs te geven aan jonge menschen die de begeerte hebben om straks als dienaar van het Woord in te gaan in des Heeren wijngaard. Wij hebben de bevoegdheid in des Heeren Naam ontnomen aan Hoogleraren om hun arbeid voort te zetten.

En nu staat daar wel dat gebouw.

Maar wij hebben daar voor geplaatst het bord: Verboden Toegang — art. zooveel en zooveel van Gods wetboek.

En uw school staat niet los van uw „kerken“.

Die kerken kennen wij. We weten, dat gij van DE kerk zijt weggelopen, dat ge nu met ons niet meer vergadert, dat gij daar 's Zondags meest in kleine groepjes op achterafgelegene plaatsen toch geschorste en afgezette predikanten, tot wie wij met datzelfde wetboek van den Heere zijn gekomen, de opdracht geeft, dat zij hun handen zullen uitbreiden over de kleine groep en zeggen: genade zij u en vrede van God. Maar gij ouderlingen kunt geen opdracht geven, want wij hebben tegen u gezegd in 's Heeren Naam,

dat voor u van den Heere geen mandaat daar lag dan alleen: Gij zult niet langer ambtsdrager zijn. — En toch zijt gij voortgegaan. Daarom is uw kerkwerk zonde voor God — en daarom is al dat werk dier kerken die een school in stapel houden dwaasheid, zonde, tegen 's Heeren Woord in — daarom is de zin van dezen dag alleen maar onzin, economisch niet verantwoord.

Wat zou er met die duizenden en duizenden gulden toch veel en veel meer gedaan kunnen worden voor de Zending, voor Evangelisatie.... (heel, heel in de verte hoor ik roepen: economisch niet verantwoord. Geldverspilling — wat zouden we, als deze nardus was verkocht veel kunnen doen voor de armen!)

Van uw werk moet de Heere zeggen, wat Hij uitgesproken heeft, over de handelingen van het volk in de ooren van den profeet Jesaja. Die menschen van toen vonden ook dat ze 't allemaal zoo prachtig voor mekaar hadden. Maar in 's Heeren Naam klinkt het: Waartoe zal Mij zijn de veelheid uwer slachtoffers. Ik ben zat van de brandoffers van rammen en van het smeer der vette beesten en Ik heb geen lust aan het bloed der varren, of der lammeren of der bokken. Als gij uw handen uitbreidt, verberg Ik Mijn oogen voor u, ook wanneer gij het gebed vermenigvuldigt, hoor Ik niet.

Welnu, dat moet de Heere ook van u zeggen, die ons recht — en dat was het recht des Heeren — niet hebt willen erkennen.

En als er van onze zijde van schuld in deze dingen sprake is, dan is 't alleen omdat wij te lang gearzeld hebben de leiders van de revolutie, de aanstokers te bannen. De kerk had eerder gezulverd moeten zijn.

De Buitensociëteit — drooggelegd.

Laten zij hun Schooldag houden — en laten de duizenden die misleid zijn, achter de verleiders aanhupelen: wij hebben in des Heeren Naam gesproken.....

En daarom, de zin van al dit gedoe — van dezen Schooldag is — nog eens — dwaasheid, zonde.....

Wij hebben gesproken „in des Heeren Naam“ en wij hebben daaruit consequenties getrokken — een kerk, een heele kerk moeten plaatsnemen „in des Heeren Naam“ buiten ons verband, consequenties..... heel veel.....

Ja, hoe was het ook weer?

Gij beweert — zoo antwoorden wij vandaag — gij beweert dat het mogelijk is om te spreken: „in des Heeren Naam“ net als Micha uit het Richterenboek en dat het toch ook mogelijk is, omdat men niet gehandeld heeft naar het Woord des Heeren, dat Israëls God de woorden van Jesaja 1 herhaalt.....

En dat doet de Heere ook vandaag.

Gij roept wel: ontbloot, ontbloot tot hare fundamenten toe, maar gij hebt „uw goddelijke waarheden“ veranderd. Gij handhaaft vandaag ze in de praktijk niet meer.

Gij hebt gedaan als Micha: de Heere was met u niet, omdat gij niet gehandeld hebt, en nog niet handelt naar Zijn Woord.

Wij wijzen af wat van die zijde ons vóór geworden wordt.

Wij zijn geen revolutionairen. Wij hebben alleen maar trouw willen zijn en trouw willen blijven aan het Woord des Heeren.

Is het nu zoo, dat deze twee meeningen dan maar tegenover elkander moeten blijven staan? Zij deze — wij die meening, zij deze — wij die opvatting? Zij: deze dag van God veroordeeld — wij: deze dag van den Heere ons gegeven? De eene opvatting toch met even veel of even weinig recht van bestaan als de andere? Het goed recht van den een om synodaal, het goed recht van den ander om vrijgemaakt te zijn.

Is dan de zin uiteindelijk van dezen dag relatief, en hangt alles hier nu af van het standpunt van de menschen — het dan wel verschillend standpunt?

Neen, want het gaat niet om hun opvatting, en ook niet om de onze, het gaat alleen, maar dan ook alleen om — laat ik het zoo mogen zeggen — Gods opvatting. Wat de Heere zegt, wat Hij beslist.

En al hebben wij dan alleen, alléén maar het Woord, dan is dát toch niet onze zwakheid, doch juist onze kracht.

Om der wille van dat Woord hebben wij het niet anders gekund in het verleden dan ons vrij te maken. Ik weet het: anderen zeggen het anders.

Maar wij geloóven — en dat gelooven is voor ons het zeker weten, dat wij moesten.

Tenzij men uit het Wóórd het aantoon, dat wij gezondigd hebben, blijven wij gelooven dat het zoo moest — omdat di' van den Heere is.

Als in de velden van Caesarea Filippi menschen hier aan dezen kant van Christus staan, en daar ook aan die zijde van Hem.

Als er zijn die hoog opzien tegen den Rabbi van Nazareth en als zij uitroepen: Wat een geweldige man! een profeet, een profeet — als Elia, als Johannes den Dooper. Nooit heeft God Zijn volk zoo bezocht..... dan vraagt de Heere ook aan die andere groep: Maar gij, wie zegt gij, dat Ik de Zoon des menschen ben?

En dan spreekt Petrus. Neen, hij is het niet eens met de andere groep — maar hij kan dat eigenlijk niet bewijzen; hij kan het alleen maar zeggen — alleen maar uitroepen: Gij, Gij zijt de Christus, de Zoon van den levenden God!

Bewijzen? Petrus weet eigenlijk zelf niet hoe het komt dat hij het weet. Maar hij weet het, en dat héél, heel zeker.

Petrus weet het niet van zichzelf. Niet van de menschen.

God Zelf, Die Zich in Christus openbaart, Die heeft het hem bekend gemaakt. Petrus heeft geloofd het Woord van Christus, heeft Hem gehoorzaam gediend. Neen, neen, Petrus is niet de zondeloze, die geen schuld meer heeft..... maar Petrus volgt zijn Heiland en daarover mag en kan hij geen „schuld“ belijden!

Petrus weet het alleen omdat het in — zeg het in de taal van vandaag — omdat het in den Bijbel staat.

En daaraan houdt hij vast.

Waar die anderen aan vasthouden — dat doet er hier niet toe. Petrus legt zijn handen op het Woord, en dat moet hij blijven doen — en dat moesten — en dat moeten die anderen ook doen — alleen maar aan dat Woord vasthouden. Niet maar één keer, maar later ook, als verloochening dreigt en komt!

Deze apostel kan eigenlijk net zoo min „bewijzen“ als later Paulus, die, als de Judaïsten beweren, dat hij geen wettig geroepen apostel is en dus geen ambtelijke bevoegdheden bezit, toch zegt, alleen maar zegt: Paulus, een apostel, geroepen niet van menschen of van een mensch, maar van Jezus Christus en van God den Vader, Die Hem gezonden heeft..... en deze Paulus durft dan neer te schrijven het woord van Gal. 1:8. Zelfs al was het een engel — uit den hemel — als die een ander Evangelie brengt dan het Evangelie van Paulus — wel — die is vervloekt!

Dat is de groote rijkdom van Petrus, van Paulus — van de kerk, die op de petra van Matth. 16 rust.

Dat is nu de groote genade van den Heere Jezus. Die toen en nu worstelt, eerst om te komen tot Golgotha en nu tot den jongsten dag, en die aan Petrus de genade geeft om aan dezen kant van de streep te staan — en aan Paulus ook — en als de Reformatie komt van de 16e eeuw, dan danken wij God, dat Hij mannen als Luther en Calvijn aan dezen kant van de streep zet — en zoo ook als '34 aanbreekt en '86 en nu — neen, we zijn alleen maar dankbaar — voor het reformatiewerk van toen en..... van nu — wij danken voor de genade, dat de Heere ons met Zijn kerken en met de School der Kerken doet staan aan dezen kant van de streep. Neen, we slaan ons niet op de borst! Wij zijn het!!

Wij danken — en wie dankt buigt heel diep voor den Heere — en roept uit dat het niet van hem, maar van den Heere is — wij danken dat Hij ons ook dezen dag geschonken heeft.

En we doen dat, met beide handen vasthoudend het Woord, dat stand houdt in eeuwigheid.

Houdt dat vast.....

Ik zeg het daarom, omdat ik weet van iemand dat hij zingen kon: Ik zet mijn treden in Uw spoor — ik zal niet sterven — maar leven.....

Mozes, u weet dat, kon zingen, op grond van wat hem geopenbaard was bij het brandende braambosch: Ik zal niet sterven maar van de daden des Heeren vertellen aan Egypte en aan Israël in zijn druk..... Blij zingen — Hij is in den weg des Heeren. Hij gaat naar Egypte, komt in de herberg — ik zal niet sterven..... ja..... maar zie, hij gaat sterven. De Heere zoekt hem te doden.

Bitter ernst. Hoe kan dat: gaan sterven..... en Gods beloften hebben van te leven!!!

Mozes kan zingen van harte: ik zal niet sterven.

Met mond en hart..... ja — laat ik het maar zeggen: Hij moet zingen met mond en hart — en hoofd en hand moeten mee „doen“. Hoofd en hand, rechterhand en linkerhand; in de ééne hand het woord van het braambosch..... aan de andere hand het..... onbesneden kind! In de linkerhand de „niet-beesnijdenis“ — met de linkerhand de besnijdenis losgelaten, die bladzij uit den Bijbel gescheurd waar van de besnijdenis gesproken wordt — met de linkerhand Gen. 17 weggescheurd.

En met een stukgescheurden Bijbel zal Mozes niet krijgen de vervulling der beloften. Alleen als ook zijn linkerhand weer grijpt naar dát woord van Gen. 17. Met beide handen het Woord vasthouden!

Dat geldt ook voor ons.

En als er dan stormen komen.....?

Dan houdt dat Woord toch stand in eeuwigheid.

En het zal geen duimbreed wijken.

En als er mochten zijn die voor School en Kerken